

Aineolümpiaad on kui olümpia, kus tähtis on nii võit kui osavõtt

Ülevaade 2008.a olümpiaadidest

Mida annavad aineolümpiaadid?

Eestis on iga-aastaste ainevõistluste seas üheks olulisemaks paarikümnes aines toimuvad olümpiaadid. Olenevalt osalejate arvust peetakse olümpiaade voorudes: I voor koolis, järgnevad maakonna ja üleriigiline lõppvoor.

Osades koolides jäetakse koolivoorud kahjuks mitmesugustel põhjustel ära. Samas aga on igasugune harjutamine kasulik. Miks mitte korraldada mitme kooli ühiseid ainevõistlusi, nii nagu seda teevad Võsu Põhikool ja Haljala Gümnaasium.

Aineolümpiaadidega on nagu „päris” spordiski, kus on oluline nii lai osalejaskond kui ka vähesed tipud. Olümpiaadidele jõuavad õpilased eri teid pidi – mõned soovivad ise osaleda, teisi soovivad õpetajad, kolmandaid pere või tuttavad. Vanematele õpilastele annab soovitusi Tartu Ülikooli Teaduskool. Õpilased on arvanud, et olümpiaadidel osalemine on huvitav, innustab iseseisvalt töötama ja rohkem ainesse süvenema, saab ülevaate oma võimetest jm.

Olümpiaadil ei ole kaotajaid: ehkki parim võidab siingi, kuid et olümpiaad on igale osalejale parajaks katsumuseks, siis tasuks rõõmustada iga osaleja üle, kes oma võimeid proovile paneb. Alati saab juurde teadmisi, kogemusi, enesekindlust – aga see ju loebki! Olümpiaad on sportlikus mõttes kõrgliiga, kus ka viimased kohad tähendavad üle keskmise taset.

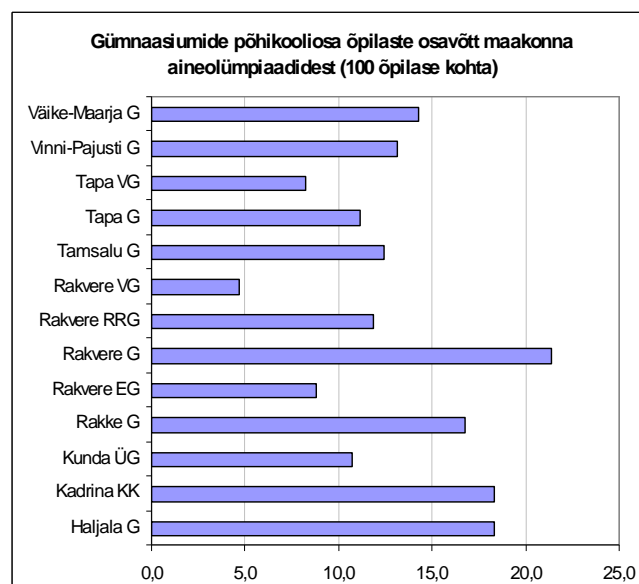
Julgustan siinkohal õpilasi, õpetajaid, lapsevanemaid, aga ka teisi asjalisi olümpiaade senisest enam väärtustama.

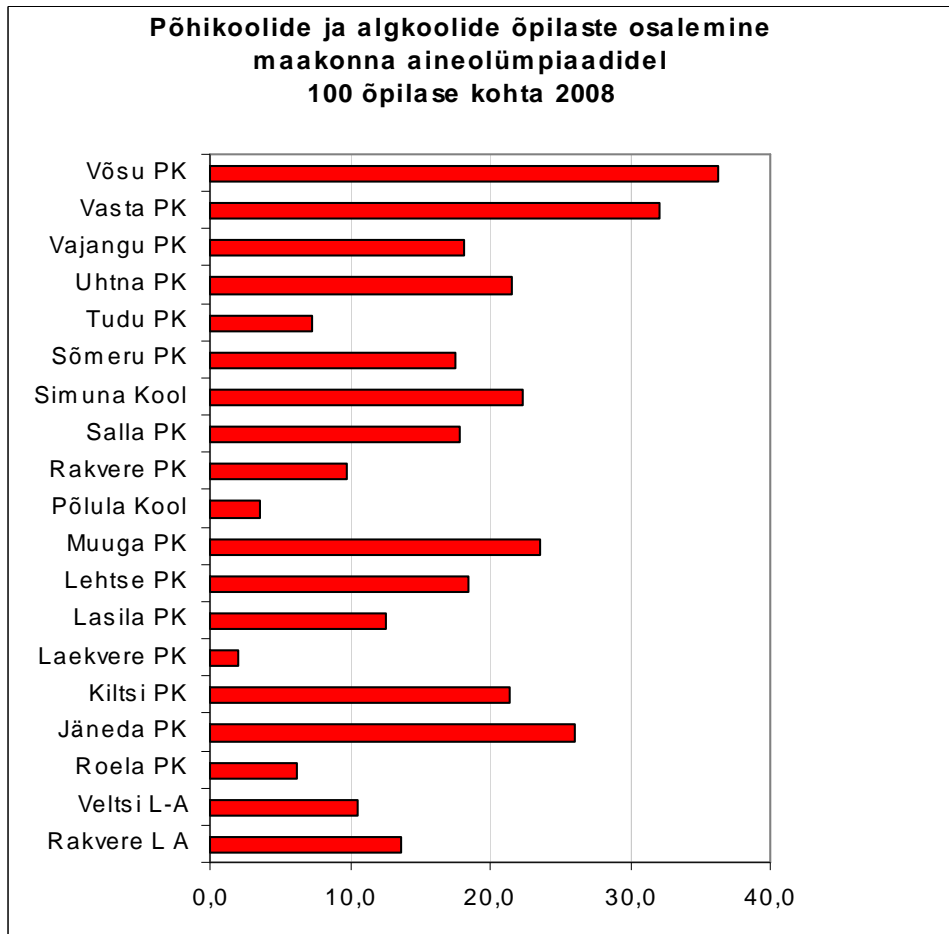
2008. aasta aineolümpiaadidel Lääne-Virumaal osales ligi 1300 õpilast

Enamik üleriigilisi olümpiaade toimub ainult põhikooli viimaste klasside ja gümnaasiumi õpilastele, mõned ka noorematele. Seetõttu on eriti kiiduväärne meie maakonna matemaatika, inglise ja eesti keele, informaatika õpetajate aineseksioonide tegevus ka noorematele õpilastele aineolümpiaadide läbiviimisel.

2008.a korraldati maakonnas 14 aineolümpiaadide maakonnavooru kokku 937 põhikooli (u 15% õpilastest) ja 340 gümnaasiumiõpilasega (u 21%).

Ülevaatlikuma pidi koolidest annab osavõtu arvestamine 100 õpilase kohta:

Osavõturohkemad olid matemaatika ja eesti keel

Ainetest oli osavõturohkeim **matemaatika** 272 õpilasega. Matemaatika on ka ainus õppeaine, milles juba aastakümneid korraldatakse maakonnatasandi olümpiaade alates 4. klassist. Matemaatikaolümpiaadil osales õpilasi 12-st põhikoolist, ühest algkoolist ning 13-st gümnaasiumist.

Lisaks olümpiaadidele saavad 8.-12. klasside õpilased matemaatiliste probleemidega rinda pista ülevirumaalisel matemaatikavõistlusel ja Nuputa võistlusel 5.-6. ja 7.klassile.

Teistes reaalainetes oli aga maakonna olümpiaadil osalejaid vähe: **füüsikas 32, keemias 61**.

Võistlejate suure arvu poolest eristuvad lisaks matemaatikale eesti keel ja inglise keel.

Eesti keele olümpiaade korraldatakse maakonnas õpilastele alates 5. klassist. Sel aastal osales kokku 170 õpilast. Eesti keele õpetajad korraldavad õpilastele lisaks olümpiaadile veel kirjandivõistluse ja kaks etluskonkurssi. Üleriigilise olümpiaadi lõpp-voor on võimalik pretendeerida lisaks olümpiaadile ka uurimistööga. Viimati mainitud võimalust kasutas k.a. 17 õpilast. Selles valdkonnas on aastaid teiste koolide hulgast silma paistnud Haljala G, Kadrina KK, Rakvere G ja Tamsalu G õpilased.

Inglise ja saksa keele olümpiaadi lõppvoor on aastaid olnud võimalik pääseda ainult uurimistööga. Uurimistöö nõuab õpilaselt aga pikki nädalaid tõsist pühendumist (vastupidiselt tavalisele olümpiaadile, kus võistleva võib minna ka tubli tunnitöö ja aastate jooksul tehtud lisatöö tulemusena). Võib arvata, et see on ka üks põhjus, miks uurimistöö vormis korraldatavatest olümpiaadivoorudest on osavõtt väike.

Viimastel aastatel on saksa keeles silma paistnud Rakvere RG ja Rakvere G, inglise keeles Kadrina KK, Tamsalu ja Rakvere G.

Inglise keele olümpiaadi ametlikus olümpiaadivoorus osales sel aastal ainult 3 õpilast, kes kõik saadeti ka lõppvoor.

On igati kiiduväärt, et nii inglise keele kui ka saksa keele õpetajate aineseksioonid on võtnud vaevaks ise koostada võistlustööd ja läbi viinud maakonna aineolümpiaadi.

Inglise keeles oli 2008.a osalejaid 150.

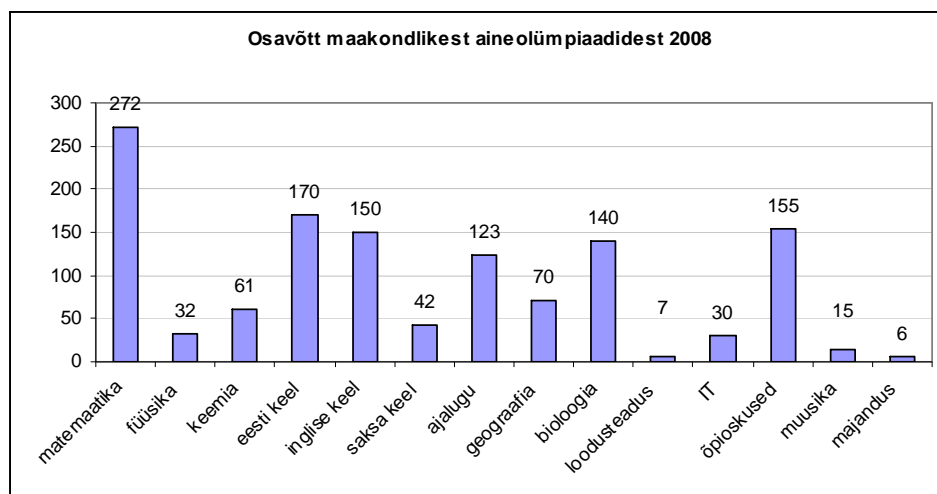
Saksa keele olümpiaad muudeti sellest aastast ülesannetepõhiseks, osales kokku 42 õpilast, sh 15 õpilast gümnaasiumiosast. Üleriigilisse lõppvooru paraku kedagi ei kutsutud.

Ajaloo-olümpiaadil osales 123, **geograafias** 70 ja **bioloogias** 140 õpilast.

Loodusteaduse olümpiaad (7.-8.kl. õpilastele) hõlmab õpilase jaoks bioloogias, keemias, füüsikas õpitut. On selge, et põhikooli õpilane reeglina ei leia teed olümpiaadile omal käel - teda peab suunama ja juhendama. Miks oli loodusteaduste olümpiaadil ainult kaheksa osavõtjat, samas kui bioloogias ja keemias oli neid kordi rohkem? Kas mitte ei näita see mingil määral ka koostöö puudumist õpetajate vahel – üks loodab ühe, teine teise peale ja lõpuks ei võta keegi vaevaks õpilast olümpiaadile suunata? Või on probleemiks juhendaja-õpetaja ebamäärasus?

Lisaks eelpool nimetatud olümpiaadidele toimusid sel aastal veel **majanduse olümpiaad**, kus juba aastaid konkureerivad ainult Tamsalu ja Rakvere Gümnaasium, **informaatikaolümpiaad** põhikooli õpilastele, õpioskuste olümpiaadid 3. ja 5. klassile. **Õpioskuste olümpiaadid** on koolide seas küllaltki populaarsed: peale venekeelsete koolide ei osalenud ainult 5 põhikooli, küll aga 2 algkooli.

Üleriigilisest informaatikaolümpiaadist ei ole Lääne-Virumaa noored viimastel aastatel osa võtnud. Sel aastal korraldas maakonna informaatikaõpetajate aineseksioon maakonnasisese olümpiaadi 6.-9. klassi õpilastele, kus osales 30 õpilast 10-st koolist.

Lõppvoorus loeb tase, mitte koht maakonnas

Maakonnavoорude auhinnalistest kohtadest rääkides peab siin eristama põhikoole ja gümnaasiume.

Auhinnakohtade järgi saja õpilase kohta on teistest põhikoolidest ees Võsu (5) ja Kiltsi (4), järgnevad Lehtse (1,8) ja Muuga (1,5) põhikool. Gümnaasiumide põhikoolide osas on auhinnakohti 100 õpilase kohta on kõige enam Rakvere Gümnaasiumil (5,2), järgnevad Kadrina (4,5), Vinni-Pajusti (2,7), Väike-Maarja (2,2) ja Haljala G (2,2).

Gümnaasiumiastmes on 100 õpilase kohta auhinnakohti kõige enam Kadrina KK-I 12,7, järgnevad Rakvere G 8,4, Rakvere RG 7,4, Vinni-Pajusti G ja Rakvere Vene G 6,7 auhinnakohaga.

Virumaa Omavalitsuste Liidu Haljalas 29.mail korraldatavale aineolümpiaadivõitjate vastuvõtule peab kõige suurema bussi tellima Rakvere Gümnaasium (54 õpilast), järgneb Kadrina (46), Rakvere Reaalgümnaasium (32). Vinni-Pajusti G-st kutsuti 19, Võsult 4 ja Kiltisist 3 õpilast.

Üleriigilise olümpiaadi lõppvooru ei kutsuta üheski aines maakonna võidu järgi, vaid üleriigilise tasemega võrrelduna. Seetõttu on lõppvooru saamine juba suur asi. See tähendab kuulumist riigis esimese 20-30 hulka.

2008.a kutsuti või pääsesid üleriigilisse vooru 38 õpilast Lääne-Virumaalt. Ainete lõikes: bioloogias 10, ajaloos ja eesti keeles 5, geograafias, inglise keeles ja keemias 3, matemaatikas üks õpilane. Majanduse ja õpiuskuste olümpiaadil osaleb lõppvoorus alati maakonna parim. Üleriigilise olümpiaadi lõppvoorus osales ka üks õpilane vene keeles (emakeelena) ja kaks vene keeles (võõrkeelena), üks filosoofias.

Lääne-Virumaa õpilasi ei olnud sel aastal füüsika, informaatika, saksa keele ja lingvistika olümpiaadide lõppvoorudes. Ei tea, et meie õpilased oleksid varemgi osalenud soome keele või prantsuse keele olümpiaadidel, sest neid keeli meie koolides vastaval tasemel ei õpita.

Praegu, mil on toimumata 2008.a loodusteaduste ja õpiuskuste olümpiaad, on meie maakonna õpilased saavutanud esikümne kohti kokku 16.

Lõpetuseks tahan öelda, et aineolümpiaad on kui olümpia, kus tähtis on nii võit kui osavõtt. Mida laiem kandepind, seda suurem tõenäosus, et meil jätkub tippegi.

20.mail 2008

Maaja Valter,
Lääne-Viru Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna inspektor
325 8031